

2000-05-01

Attitude of Dentists Toward Prosthodontic Curriculum in Faculty of Dentistry Chulalongkorn University(ทัศนคติทันตแพทย์ต่อหลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

Rumpai Rochanakit

Pilaiporn Vivatbutsiri

Thanarat Thienkosol

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj>

Part of the [Dentistry Commons](#)

Recommended Citation

Rochanakit, Rumpai; Vivatbutsiri, Pilaiporn; and Thienkosol, Thanarat (2000) "Attitude of Dentists Toward Prosthodontic Curriculum in Faculty of Dentistry Chulalongkorn University(ทัศนคติทันตแพทย์ต่อหลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)," *Chulalongkorn University Dental Journal*: Vol. 23: Iss. 2, Article 5.

DOI: 10.58837/CHULA.CUDJ.23.2.5

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cudj/vol23/iss2/5>

This Original article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn University Dental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ทัศนคติทันตแพทย์ต่อหลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อำไพ ไธจนกิจ ท.บ., Cert.in Rem.Prosth., Cert.in Maxillo.Prosth.¹

พิไลพร วิวัฒน์บุตรสิริ²

ธนรัตน์ เขียวโกศล²

¹ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330

²นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบทัศนคติของทันตแพทย์ที่จบและกำลังศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ ที่จัดสอนในหลักสูตรปัจจุบันว่ามีความเหมาะสม และเพียงพอ ต่อความต้องการของทันตแพทย์ในการประกอบอาชีพเป็นทันตแพทย์ทั่วไปหรือไม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็น แนวทางปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วัสดุและวิธีการ จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ให้กับทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และทันตแพทย์ชั้น ปี 5 และ 6 ของคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลความรู้เชิงทันตกรรมประดิษฐ์ ข้อมูลความเหมาะสมและความทันสมัยของหลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ ทั้ง 4 วิชา คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น ฟันปลอม บางส่วนชนิดถอดได้ ฟันปลอมทั้งปาก ทันตวัสดุศาสตร์ และข้อมูลเสนอแนะ

ผลการศึกษา จากตัวอย่างแบบสอบถามทั้งหมด มีข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 148 ชุด จากทันตแพทย์ที่ สำเร็จการศึกษาแล้ว 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.5 และนิสิตทันตแพทย์ จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.5 ให้ ความคิดเห็นว่า วิชาบรรยาย และวิชาฝึกปฏิบัติการ อยู่ในระดับดี คือ ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น ฟันปลอม บางส่วนชนิดถอดได้ และฟันปลอมทั้งปาก ส่วนทันตวัสดุศาสตร์อยู่ในระดับพอใช้ สำหรับวิชาฝึกปฏิบัติการคลินิก อยู่ในระดับดีคือ ฟันปลอมทั้งปาก ส่วนฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น และฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ อยู่ใน ระดับพอใช้

สรุป หลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี และทันตแพทย์ส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการทบทวน บทเรียน และมีหนังสือคู่มือสำหรับการฝึกปฏิบัติการคลินิกให้มากขึ้น

(ว กทันต จุฬาฯ 2543; 23:111-9)

บทนำ

เนื่องจากในปัจจุบันมีจำนวนผู้ป่วยที่มารับการรักษาทางทันตกรรมเพิ่มขึ้นจากในอดีตเป็นจำนวนมาก และในจำนวนนี้มีผู้ป่วยที่ต้องการมารับการรักษาทางทันตกรรมประดิษฐ์ด้วย ซึ่งนับวันก็จะมีจำนวนมากยิ่งขึ้นทั้งฟันปลอมทั้งปาก ฟันปลอมบางส่วนทั้งชนิดถอดได้และติดแน่น ผู้ทำการวิจัยจึงเล็งเห็นว่าทันตแพทย์ที่จบหลักสูตรปริญญาตรี ควรจะมีความสามารถในการบำบัดรักษาทางทันตกรรมประดิษฐ์ขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี ซึ่งทันตแพทย์จะมีความสามารถที่ดีได้ขึ้นกับวิชาความรู้ที่ได้รับการสอนที่เพียงพอทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติการ และการฝึกปฏิบัติการคลินิก เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยที่มารับการรักษา

ในประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต 7 มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้เวลาในการศึกษา 12 ภาคการศึกษา (หรือ 6 ปี)¹⁻⁹ โดยในแต่ละมหาวิทยาลัยนั้นมีหลักสูตรที่จัดให้มีการเรียนการสอนในแต่ละหมวดวิชาและจำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งในการวิจัยนี้จะเน้นเฉพาะวิชาทางทันตกรรมประดิษฐ์เท่านั้น อันมีจำนวนหน่วยเรียนดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักสูตรทั้งหมด 236 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 23 หน่วยการเรียนรู้¹

มหาวิทยาลัยมหิดล

หลักสูตรทั้งหมด 262 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 41 หน่วยการเรียนรู้^{2,3}

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หลักสูตรทั้งหมด 249 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 23 หน่วยการเรียนรู้^{4,5}

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หลักสูตรทั้งหมด 236 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 22 หน่วยการเรียนรู้⁶

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หลักสูตรทั้งหมด 235 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 21 หน่วยการเรียนรู้⁷

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หลักสูตรทั้งหมด 228 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 21 หน่วยการเรียนรู้⁸

มหาวิทยาลัยนเรศวร

หลักสูตรทั้งหมด 237 หน่วยการเรียนรู้ เป็นทันตกรรมประดิษฐ์ 22 หน่วยการเรียนรู้⁹

โดยทั่วไป วิชาทันตกรรมประดิษฐ์ แยกออกเป็น 4 วิชา คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น (Fixed Partial Denture) วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ (Removable Partial Denture) ฟันปลอมทั้งปาก (Complete Denture) และทันตวัสดุศาสตร์ (Dental Materials) ยกเว้นของมหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งรวมวิชาทันตกรรมบดเคี้ยว (Occlusion) ไว้ด้วย และแต่ละรายวิชาแบ่งการสอนออกเป็น วิชาบรรยาย (Lecture) วิชาฝึกปฏิบัติการ (Laboratory) และวิชาฝึกปฏิบัติการคลินิก (Clinic) ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัย จะมีการจัดการเรียนการสอน และรายละเอียดในหัวข้อวิชาที่สอนแตกต่างกันออกไป ดังนั้นผู้ทำการวิจัยจึงมีแนวคิดที่จะจัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจทัศนคติของทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปีการศึกษา 2529) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรวมถึงนิสิตทันตแพทย์ชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 (หลักสูตรปีการศึกษา 2529) ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2540 ของคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าการเรียนการสอนวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ ตามหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี 2529 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีความเหมาะสมเพียงพอกับความต้องการของทันตแพทย์ในการประกอบอาชีพหรือไม่ ซึ่งการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัสดุและวิธีการ

ผู้ทำการวิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของทันตแพทย์เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้ทำการส่งแบบสอบถามให้กับทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยทางไปรษณีย์ และให้กับนิสิตทันตแพทย์ชั้นปีที่ 5 และ 6 แบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นของทันตแพทย์นี้เป็นแบบเลือกตอบแบ่งได้เป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของทันตแพทย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เชิงทันตกรรมประดิษฐ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านหลักสูตรทั้ง 4 วิชา คือ ฟันปลอม บางส่วนชนิดติดแน่น ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ ฟันปลอมทั้งปาก และทันตวัสดุศาสตร์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเสนอแนะ

ในส่วนที่ 3 มีคำตอบให้เลือก 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดีพอใช้ และควรปรับปรุง สำหรับใน 3 วิชา คือ ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ และฟันปลอมทั้งปากนั้นจะแยกเป็นวิชาบรรยาย วิชาฝึกปฏิบัติการ และฝึกปฏิบัติการคลินิก ส่วนวิชาที่ 4 คือ ทันตวัสดุศาสตร์แบ่งเป็น วิชาบรรยาย และวิชาฝึกปฏิบัติการ เท่านั้น

สำหรับส่วนที่ 4 ที่เป็นข้อมูลเสนอแนะ มีคำตอบให้เลือก 2 แบบ คือ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

ผลการศึกษา

จากการสำรวจโดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมดจำนวน 400 ชุด ได้รับกลับมาทั้งหมด 162 ชุดคิดเป็น 40.5 % โดยในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 14 ชุด คิดเป็น 3.5 % และเป็นข้อมูลสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 148 ชุด คิดเป็น 37.0 % ผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นชาย 46 คน คิดเป็น 31.1% เป็นหญิง 102 คน คิดเป็น 68.9% มีอายุตั้งแต่ 21 ปี ถึง 30 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 23 ปี

ในจำนวน 148 ชุดผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนิสิตทันตแพทย์ชั้นปีที่ 5 และปีที่ 6 จำนวน 88 คน คิดเป็น 59.5% และทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาแล้วจำนวน 60 คน คิดเป็น 40.5% โดยแยกตามสังกัดได้ดังนี้

อาจารย์ในคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ	1 คน
ทำงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม	2 คน
ทำงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	15 คน
ทำงานในสังกัดทบวง	3 คน
รับราชการ	16 คน
ทำงานใน รพ.เอกชนหรือคลินิกส่วนตัว	25 คน
กำลังศึกษาต่อ	7 คน

การแก้ไขปัญหาในการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม ประดิษฐ์ของผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็น

สอบถามจากอาจารย์	98 คน คิดเป็น 66.2 %
สอบถามจากเพื่อนและรุ่นพี่	103 คน คิดเป็น 69.6 %
ค้นคว้าจากหนังสืออ้างอิง	68 คน คิดเป็น 45.9 %
ส่งต่อผู้ป่วย	35 คน คิดเป็น 23.6 %

ในส่วนของคุณข้อมูลทางด้านหลักสูตร ที่สอบถามถึงรายละเอียดของวิชาต่างๆ ในสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ โดยแบ่งเป็นวิชาบรรยาย วิชาฝึกปฏิบัติการ และวิชาฝึกปฏิบัติการคลินิก ได้ผลดังต่อไปนี้

การบรรยาย แบบสอบถาม 4 หัวข้อสรุปผลออกมาแสดงดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความเพียงพอของเนื้อหาวิชาบรรยายต่อการประกอบอาชีพ

Table 1 The dentist's attitude toward the adequacy of the lecture content

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	2.7%	45.3%	37.8%	14.2%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	1.4%	42.6%	45.9%	10.1%
ฟันปลอมทั้งปาก	3.4%	57.7%	35.8%	6.1%
ทันตวัสดุศาสตร์	3.4%	25.7%	57.4%	13.5%

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาบรรยาย

Table 2 The dentist's attitude toward the suitability of lecture hours.

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	2.0%	45.9%	37.8%	10.8%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	3.4%	44.6%	43.9%	8.1%
ฟันปลอมทั้งปาก	2.7%	64.9%	27.7%	4.1%
ทันตวัสดุศาสตร์	0.7%	31.5%	41.2%	23.0%

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามการเตรียมการสอนของอาจารย์

Table 3 The dentist's attitude toward the lecturer's preparation

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	8.8%	54.7%	29.7%	6.8%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	4.7%	50.7%	32.4%	12.2%
ฟันปลอมทั้งปาก	9.5%	64.9%	20.9%	4.7%
ทันตวัสดุศาสตร์	7.4%	60.1%	22.3%	10.1%

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความทันสมัยของเนื้อหาวิชาบรรยาย

Table 4 The dentist's attitude toward the modernization of prosthodontic curriculum

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	6.1%	41.2%	43.2%	9.5%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	3.4%	46.6%	39.9%	10.1%
ฟันปลอมทั้งปาก	4.1%	50.7%	38.5%	6.8%
ทันตวัสดุศาสตร์	3.4%	48.0%	35.1%	13.5%

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความเพียงพอของเนื้อหาวิชาบรรยายต่อการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับดี คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น และฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ และทันตวัสดุศาสตร์

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาบรรยาย แต่ละรายวิชามีความเหมาะสม อยู่ในระดับดี คือ ฟันปลอม

บางส่วนชนิดติดแน่น ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ และฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ ทันตวัสดุศาสตร์

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการเตรียมการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี ทั้ง 4 รายวิชา

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความทันสมัยของเนื้อหาในแต่ละรายวิชาบรรยาย

อยู่ในระดับดี คือ ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ ฟันปลอมทั้งปาก และทันตวัสดุศาสตร์ และอยู่ในระดับพอใช้ คือ ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น

วิชาฝึกปฏิบัติการ

แบบสอบถามมี 3 หัวข้อสรุปผลออกมาดังแสดงในตารางที่ 5-7

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามการนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ของวิชาฝึกปฏิบัติการ

Table 5 The dentist's attitude toward the application of laboratory training for clinical practice

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	4.1%	62.2%	25.7%	8.1%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	3.4%	46.6%	45.3%	4.7%
ฟันปลอมทั้งปาก	3.4%	64.9%	27.0%	4.7%
ทันตวัสดุศาสตร์	1.4%	27.7%	52.0%	18.9%

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความสอดคล้องของวิชาบรรยายกับวิชาฝึกปฏิบัติการ

Table 6 The dentist's attitude toward the compatability lecture and laboratory training

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	6.8%	54.1%	29.7%	12.2%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	1.4%	46.6%	44.6%	7.4%
ฟันปลอมทั้งปาก	6.1%	65.5%	25.0%	3.4%
ทันตวัสดุศาสตร์	1.4%	33.1%	43.9%	21.6%

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงของวิชาฝึกปฏิบัติการ

Table 7 The dentist's attitude toward the laboratory training hours

รายวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	6.1%	54.1%	36.5%	3.4%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	1.4%	52.7%	39.9%	6.1%
ฟันปลอมทั้งปาก	4.1%	63.5%	29.7%	2.7%
ทันตวัสดุศาสตร์	1.4%	37.2%	41.2%	20.3%

จากตารางที่ 5-7 แสดงให้เห็นว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเห็นว่าวิชาฝึกปฏิบัติการ ในด้านสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ ด้านความสอดคล้องของวิชาบรรยาย กับวิชาฝึกปฏิบัติการ และด้านความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงเรียน อยู่ในระดับดี คือ ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น ฟันปลอมบาง-

ส่วนชนิดถอดได้ ฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ ทันตวัสดุศาสตร์

วิชาฝึกปฏิบัติการคลินิก

แบบสอบถามมี 3 หัวข้อ สรุปผลออกมาดังแสดงในตารางที่ 8-10

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงในวิชาฝึกปฏิบัติการคลินิก**Table 8** The dentist's attitude toward the clinical training hours.

อายุวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	2.0%	33.1%	44.6%	20.3%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	0.0%	48.0%	38.5%	13.5%
ฟันปลอมทั้งปาก	5.4%	58.8%	29.7%	6.1%

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความเหมาะสมของจำนวน ปริมาณงานทันตกรรมประดิษฐ์ ที่กำหนด**Table 9** The dentist's attitude toward the prosthodontic requirements

อายุวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	0.7%	35.8%	43.9%	19.6%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	1.4%	39.9%	40.5%	18.2%
ฟันปลอมทั้งปาก	2.0%	48.6%	38.5%	10.8%

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของทันตแพทย์ จำแนกตามความต่อเนื่องของการเรียนวิชาฝึกปฏิบัติการแล้วมาเรียนฝึกปฏิบัติการคลินิก**Table 10** The dentist's attitude toward the consequence of laboratory and clinical training

อายุวิชา	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น	1.4%	23.6%	43.2%	31.8%
ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้	0.7%	35.1%	45.9%	18.2%
ฟันปลอมทั้งปาก	2.7%	41.9%	32.4%	23.0%

จากตารางที่ 8-10 แสดงให้เห็นว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติการคลินิก ด้านมีความเหมาะสมของจำนวนปริมาณงานทันตกรรมประดิษฐ์ และด้านความต่อเนื่องของการเรียนวิชา

บรรยายแล้วมาฝึกปฏิบัติการคลินิก อยู่ในระดับดี คือ ฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ ฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น และฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้

ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะของทันตแพทย์ต่อหลักสูตรวิชาทันตกรรมประดิษฐ์
Table 11 The dentist's suggestion toward prosthodontic curriculum

ข้อเสนอแนะ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. วิชาบรรยายควรเรียนให้จบเป็นรายวิชา	54.7%	45.3%
2. ฝึกปฏิบัติการคลินิกควรปฏิบัติให้จบเป็นรายวิชา	47.3%	52.7%
3. จัดทำคู่มือทันตกรรมประดิษฐ์แก่นิสิตเพื่อเป็นแนวทางการฝึกปฏิบัติการคลินิก	98.6%	1.4%
4. มีการทบทวนหลักสูตรก่อนฝึกปฏิบัติการคลินิก	98.0%	2.0%
5. มีการจัดนิทรรศการส่งเสริมความรู้ทางทันตกรรมประดิษฐ์อย่างสม่ำเสมอ	91.2%	8.8%
6. มีการจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้น	95.3%	4.7%
7. ลดขั้นตอนบางขั้นตอนที่ไม่มีความจำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพ	75.7%	24.3%

จากตารางที่ 11 แสดงว่าทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการบรรยาย และการฝึกปฏิบัติการคลินิก ที่จะสอน และปฏิบัติให้จบเป็นรายวิชานั้นเห็นด้วย และไม่เห็นด้วยใกล้เคียงกัน ส่วนการที่จะมีการจัดทำคู่มือสำหรับฝึกปฏิบัติการคลินิก และการทบทวนหลักสูตรก่อนการปฏิบัติการคลินิก การจัดนิทรรศการส่งเสริมความรู้อย่างสม่ำเสมอ การจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้น และการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพนั้น ทันตแพทย์ส่วนใหญ่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก

วิจารณ์

จากแบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นของทันตแพทย์ต่อหลักสูตรทันตกรรมประดิษฐ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถวิจารณ์ได้ดังนี้

1. ทันตแพทย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมประดิษฐ์ และส่วนมากแก้ปัญหาโดยการสอบถามจากเพื่อน รุ่นพี่หรืออาจารย์ มากกว่าที่ค้นคว้าจากหนังสืออ้างอิง จึงควรมีการจัดทำคู่มือการรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมประดิษฐ์ หรือจัดทำวารสารทางทันตกรรมประดิษฐ์ โดยให้มีการตอบปัญหาที่สงสัยที่ส่งมาจากทันตแพทย์ทั่วประเทศ เพื่อช่วยทันตแพทย์ให้สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้มากขึ้น
2. ทันตแพทย์จำนวนมากที่มีความสนใจในการศึกษาต่อทางทันตกรรมประดิษฐ์ จึงควรมีสถานศึกษาที่มีความสามารถในการรองรับผู้ที่มีความสนใจให้เข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรที่สูงกว่าปริญญาตรี หรือจัดอบรมระยะสั้นให้มากขึ้น และควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริมความรู้ทางทันตกรรมประดิษฐ์อย่างสม่ำเสมอ

3. ทันตแพทย์ส่วนใหญ่สามารถจดจำเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์พอใช้เท่านั้น เพราะทันตกรรมประดิษฐ์เป็นสาขาวิชาที่ใหญ่ มีเนื้อหามาก ดังนั้นหลักสูตรการเรียนการสอนจึงควรเน้นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพให้มาก และตัดขั้นตอนบางอย่างที่ไม่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพออกบ้าง

4. ทันตแพทย์ส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาวิชาทางทันตกรรมประดิษฐ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีแต่เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียนควรจะเริ่มสอนจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนเป็นลำดับ นอกจากนี้แต่ละรายวิชาในสาขาวิชาทันตกรรมประดิษฐ์ ไม่ควรมีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกัน และมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่นมีความทันสมัยในระดับพอใช้ เนื่องจากว่ายังมีเนื้อหาบางเรื่องที่วงการแพทย์ไม่นิยมแล้วในปัจจุบัน และในการเรียนการสอนควรมีการสาธิตหรือมีภาพประกอบมากที่สุดที่จะทำได้ เพื่อให้นิสิตสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

5. ทันตแพทย์ส่วนใหญ่เห็นว่าปริมาณงานทางทันตกรรมประดิษฐ์ กับจำนวนชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติการคลินิก มีความเหมาะสมดีแล้ว แต่มักเกิดปัญหาที่วุ่นวายไม่สามารถหาผู้ป่วยได้ตั้งแต่เริ่มเปิดภาคการศึกษา ทำให้สูญเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ หรือในบางครั้งนิสิตก็ไม่สามารถดำเนินการรักษาทางทันตกรรมประดิษฐ์ได้ เนื่องจากว่าผู้ป่วยมีสภาพช่องปากที่ไม่เหมาะสม ต้องได้รับการรักษาทางด้านอื่นก่อน จึงทำให้นิสิตไม่สามารถทำงานได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

6. ทันตแพทย์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการทบทวนหลักสูตร

ก่อนฝึกปฏิบัติการคลินิก เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ทางทฤษฎีที่แม่นยำ และสามารถปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วย ซึ่งให้ความร่วมมือในการฝึกปฏิบัติของนิสิตทันตแพทย์อย่างดียิ่ง แม้ว่าจะต้องเสียเวลาในการรักษามากกว่าไปรับการรักษาจากคลินิกอื่นๆ

สรุป

จากตัวอย่างแบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ฉบับ ได้รับการตอบกลับ 162 ฉบับ คิดเป็น 40.5 % ได้ผลว่า **สำหรับวิชาบรรยาย** ด้านเนื้อหาวิชาบรรยายมีความพอเพียงต่อการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับดี คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น และวิชาฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนถอดได้ และทันตวัสดุศาสตร์ **ด้านความเหมาะสม** ของจำนวนของชั่วโมงบรรยาย อยู่ในระดับดี คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น, ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ และฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ วิชาทันตวัสดุศาสตร์ **ด้านการเตรียมการสอนการบรรยายของอาจารย์** อยู่ในระดับดี ทั้ง 4 รายวิชา **สำหรับวิชาฝึกปฏิบัติการ** ด้านการนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ อยู่ในระดับดีทั้ง 4 รายวิชา และด้านความสอดคล้องของวิชาบรรยายกับวิชาฝึกปฏิบัติการ รวมทั้งด้านความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงของวิชาฝึกปฏิบัติการ อยู่ในระดับดี คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดติดแน่น, ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้ และฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ วิชาทันตวัสดุศาสตร์ **สำหรับวิชาฝึกปฏิบัติการคลินิก** ด้านความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ อยู่ในระดับดี คือ ฟันปลอมถอดได้บางส่วน และฟันปลอมทั้งปาก อยู่ในระดับพอใช้ คือ ฟันปลอมติดแน่น **ด้านความเหมาะสม** ของจำนวนปริมาณงานที่ปฏิบัติการคลินิก และด้านความต่อเนื่องของการเรียนฝึกปฏิบัติการแล้วมาฝึกปฏิบัติการคลินิก อยู่ในระดับดี คือ วิชาฟันปลอมทั้งปาก และอยู่ในระดับพอใช้ คือ วิชาฟันปลอมบางส่วนติดแน่น และวิชาฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้

สำหรับคำแนะนำ ทันตแพทย์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีคู่มือการฝึกปฏิบัติการคลินิก และมีการทบทวนบทเรียน ก่อนการฝึกปฏิบัติการคลินิก ด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ทำการวิจัยขอขอบพระคุณ ทันตแพทย์ และนิสิตทันตแพทย์กลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และอาจารย์ ทันตแพทย์ ชาญชัย ไหลสงวน ภาควิชาทันตกรรมชุมชน ที่ให้คำปรึกษาในการออกแบบสอบถามและการวิเคราะห์ผล และฝ่ายวิจัย คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้เงินทุนอุดหนุนการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะทันตแพทยศาสตร์. หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุงใหม่) ปีการศึกษา 2529. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
2. มหาวิทยาลัย, มหิดล คณะทันตแพทยศาสตร์. แดงการณคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2512-2513. กรุงเทพมหานคร : คณะทันตแพทยศาสตร์, 2513.
3. มหาวิทยาลัย, มหิดล คณะทันตแพทยศาสตร์. หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ มหิดล. กรุงเทพมหานคร : 2512.
4. มหาวิทยาลัย, เชียงใหม่ คณะทันตแพทยศาสตร์. แดงการณคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2533. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533:3-12.
5. มหาวิทยาลัย, เชียงใหม่ คณะทันตแพทยศาสตร์. คู่มือและคำแนะนำ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ดารารัตน์การพิมพ์, 2524
6. มหาวิทยาลัย, สงขลานครินทร์ คณะทันตแพทยศาสตร์. แดงการณคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2525., 2525:8-13.
7. มหาวิทยาลัย, ขอนแก่น คณะทันตแพทยศาสตร์. แดงการณคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2523., 2523 :3-13.
8. มหาวิทยาลัย, ศรีนครินทรวิโรฒ คณะทันตแพทยศาสตร์. คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2539 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
9. มหาวิทยาลัย, นเรศวร คณะทันตแพทยศาสตร์. สำนักงานอธิการบดีโครงการจัดตั้งคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2540.

Attitude of Dentists Toward Prosthodontic Curriculum in Faculty of Dentistry Chulalongkorn University

Rumpai Rochanakit D.D.S., Cert.in Rem.Prosth., Cert.in Maxillo.Prosth.¹

Pilaiporn Vivatbutsiri²

Thanarat Thienkosol²

¹Department of Prosthodontics, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University, Bangkok 10330

²Dental Student, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University, Bangkok 10330

Abstract

Objectives The purpose of this study is to evaluate the attitude of the dentists, and the dental students from Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University, toward the present prosthodontic curriculum. The attitudes are about the suitability and the modernization of each subjects in the field of prosthodontics for the general practitioner. The result of this research will be useful for the improvement of prosthodontic curriculum.

Materials and Methods The 400 questionnaires were randomly distributed to the dentists and the junior and senior dental students of Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University. The questionnaires were divided in 4 categories: the general information of the questionnaires, the prosthodontic knowledge, the suitability and the modernization of prosthodontic curriculum (Fixed Partial Denture, Removable Partial Denture, Complete Denture and Dental Materials) and the suggestion of the questionnaires.

Results The 148 questionnaires from the total are analyzed. The 60 questionnaires from the dentists (40.5%) and the 88 questionnaires from the dental students (59.5%). The results revealed that in all aspects of lecture and laboratory were ranked as good in Fixed Partial Denture, Removable Partial Denture, Complete Denture, while Dental Materials was ranked as fair. For clinical practice, Complete Denture was ranked as good, while Fixed Partial Denture and Removable Partial Denture were ranked as fair.

Conclusion The majority of all the subjects in the prosthodontic curriculum is good. Most of the dentist suggested that review session and more clinical guidebooks should be beneficial in clinical practice

(CU Dent J 2000;23:111-9)

Keyword : attitude; curriculum; dentists; Prosthodontics.
